

© Marco Delegh

Sandro Veronesi va néixer a Florència (Itàlia) l'any 1959 i és considerat un dels millors escriptors italians contemporanis. El 1985 va llicenciar-se en història de la restauració a la Facultat d'Arquitectura de Florència, amb una tesina sobre Victor Hugo que va rebre la màxima qualificació. La seva primera novel·la, *Per dove parte questo treno allegro*, fou publicada el 1988. És autor d'una extensa obra literària i un assagista i periodista destacat. L'any 2006 va guanyar el premi Strega, el guardó literari més prestigiós d'Itàlia, per la novel·la *Caos calmo*, un reconeixement que ha tornat a obtenir el 2020 amb *El colibrí* i amb el qual s'ha convertit en el segon autor que guanya dues vegades aquest premi.

Pau Vidal és filòleg de formació i divulgador lingüístic d'ofici. Com a traductor de literatura italiana s'ha especialitzat en narrativa contemporània (Tomasi di Lampedusa, Roberto Saviano, Federico de Roberto, Antonio Tabucchi, Erri de Luca, Gianni Rodari...) i sobretot en l'obra d'Andrea Camilleri, el creador del comissari Montalbano, del qual n'ha girat al català una quarantena de títols.

Alessandro Piperno, *Corriere della Sera* – «*El colibrí* és la novel·la més inspirada escrita per un dels nostres escriptors més inspirats. [...] Per a mi, estudiar la manera com ha sabut afrontar i resoldre els problemes compositius d'un llibre tan fàcil de llegir i alhora tan difícil d'escriure, és no només font d'inspiració, sinó també de salvació.»

Vanni Santoni, *Corriere della Sera* – «La millor novel·la de Veronesi, en què les seves eines funcionen a ple rendiment i la seva poètica excel·leix en profunditat, i tot de manera completament natural.»

Sergio Pent, *Tuttolibri, La Stampa* – «Avui dia, no hi ha cap narrador a Itàlia que narri com Sandro Veronesi les dificultats més petites i turbulentes de la vida, entre les ambicions i les frustracions, el somni i la por, la memòria i l'engany. [...] Sandro Veronesi és el gran escriptor italià de qui ens hem de sentir orgullosos.»

Pierluigi Battista, *Corriere della Sera* – «Una obra mestra aclaparadora. D'una bellesa absoluta.»

Concita De Gregorio, *La Repubblica* – «Una novel·la poderosa i emocionant.»

Giuseppe Fantasia, *Huffington Post* – «Emocionant i terapèutica.»

Giulia Ciarapica, *Il Messaggero* – «Un cant a la vida i una guia íntima i privada per a la supervivència.»

Vanity Fair – «Una gran novel·la, que vibra amb la vida i la mort, la felicitat i el dolor, la nostàlgia i l'esperança pel futur.»

Esquire – «A *El colibrí* hi trobem tot el que ha fet que Veronesi sigui un dels grans, però de manera més madura i ambiciosa.»

Jhumpa Lahiri – «Considerat des de fa temps un dels escriptors més importants d'Itàlia, Sandro Veronesi ha enlluernat lectors i crítics amb novel·les que no només són apassionants, sinó també profundament literàries. Amb la seva última novel·la, *El colibrí*, ha reinventat la idea de saga familiar. Apassionada, fascinant i enginyosa fins al moll de l'os, ja mereix ser considerada un clàssic.»

Domenico Starnone – «Fa temps que sé que Sandro Veronesi és un dels narradors italians més hàbils i més profunds dels últims trenta anys. Però *El colibrí* és la prova decisiva de la seva sensibilitat i la seva força extraordinària com a escriptor.»

Sandro Veronesi

El colibrí

Traducció de l'italià de Pau Vidal

ANTÍPODA, 50

EDICIONS DEL PERISCOPI

Títol original: *Il colibri*
© Sandro Veronesi, 2019
© La Nave di Teseo editore, Milano, 2019
Publicat d'acord amb Casanovas & Lynch Literary Agency, SL

Primera edició: novembre del 2020

© de la traducció: Pau Vidal, 2020
© de la il·lustració de la coberta: Kellyplz / AdobeStock, 2020
© de la fotografia de l'autor: Marco Delogu, 2020
© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SLU, 2020

Publicat per Edicions del Periscopi SLU
info@periscopi.cat
Web: www.periscopi.cat
Facebook: www.facebook.com/Periscopi
Twitter: twitter.com/Ed_Periscopi
Instagram: @edicions_del_periscopi

Impressió:
Romanyà Valls
Sant Joan Baptista, 35
08789 - La Torre de Claramunt
Barcelona

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola
Maquetació i disseny interior: Tono Cristòfol Casadesús
Correcció: Miquel Saumell Santaeugènia, Òscar Lozano i Núria Saurina Eudaldo
Disseny de la col·lecció i coberta: Tono Cristòfol Casadesús

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de vuitanta grams i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro en cos 12.

Dipòsit legal: B 16790-2020
ISBN: 978-84-17339-51-7

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

A en Giovanni,
germà i germana

No puc continuar.
Continuaré.

SAMUEL BECKETT

Es pot ben dir (1999)

El barri de Trieste de Roma és, ja es pot ben dir, un dels centres d'aquesta història amb molts més centres. És un barri sempre a mig camí entre l'elegància i la decadència, entre el luxe i la mediocritat, entre el privilegiat i l'ordinari, i amb això ara com ara ja fem: no cal descriure'l més, perquè es podria fer avorrit, aquí al principi de la història, i potser contraproduent i tot. Al capdavant, la millor descripció que es pot donar d'un lloc és explicar el que hi passa, i aquí està a punt de passar una cosa important.

Diguem-ho així: una de les coses que passen en aquesta història de moltes històries té lloc al barri de Trieste, a Roma, un matí de mitjans d'octubre de 1999, concretament a Via Chiana cantonada amb Via Reno, al primer pis d'un d'aquells edificis que ara no ens entretindrem a descriure, on ja han passat milers de coses més. Sinó que aquesta cosa que està a punt d'acomplir-se és decisiva i, es pot ben dir, potencialment mortal per a la vida del protagonista d'aquesta història. Dr. Marco Carrera, diu la placa collada a la porta de la seva consulta, especialista en oculística i oftalmologia

(la porta que encara, per ben poc, el separa del moment més crític de la seva vida que ha tingut tants altres moments crítics). Dins de la consulta, efectivament, al primer pis d'un d'aquells edificis etcètera, ell mateix està prescrivint una recepta a una senyora gran malalta de blefaritis ciliar (col·liri antibiòtic, després d'un tractament innovador, o més aviat, revolucionari, es pot ben dir, a base de N-acetilcisteïna instil·lada a l'ull que en altres pacients seus ja ha solucionat el problema més greu d'aquesta patologia, que és la tendència a cronificar-se). A fora, en canvi, el destí només espera el moment d'atropellar-lo per mitjà d'un home baixet que es diu Daniele Carradori, calb i barbut però dotat d'una mirada (es pot ben dir) magnètica, que aviat es concentrarà en els ulls de l'oculista per instil·lar-hi primer incredulitat, després desconcert i finalment dolor, cap de les quals es podrà guarir amb la seva ciència (la de l'oculista). És una decisió que l'home baixet ja té presa i que l'ha dut fins a la sala d'espera on ara seu tot contemplant-se les sabates sense fer cas de la variada oferta de revistes noves de trinca (i no pas florides ni de l'any de la picor) que hi ha escampades. No cal pas comptar que s'hi repensi.

Ja hi som. La porta de la consulta s'obre, la vella blefàrica travessa el lllindar, es gira per donar-li la mà al doctor i posa rumb al taulell de recepció per pagar la visita (cent vint mil lires), mentre en Carrera fa un gest amb el cap per donar pas al següent pacient. L'homenet s'aixeca, es presenta, en Carrera li allarga la mà i el convida a passar. El tocadiscos marca Thorens, passat de moda (però que al seu moment, és a dir, ara fa un quart de segle, era un dels més bons), encaixat al prestatge al costat de l'amplificador Marantz de tota confiança i els dos altaveus de caoba AR6,

reprodueix a volum baixíssim el disc de Graham Nash titulat *Songs for Beginners* (1971), l'enigmàtica caràtula del qual, dreta a l'esmentat prestatge, i on es veu l'esmentat Graham Nash amb una càmera fotogràfica a la mà en un indret de mal identificar, es destaca com l'element més vistós de tota la sala. La porta es tanca. Ja hi som. La membrana que separava el doctor Carrera de l'impacte emotiu més potent d'una vida plena d'impactes emotius s'acaba d'esqueixar.

Preguem per ell i per totes les naus de la mar.

Postal apartat de correus (1998)

Luisa LATTES
Poste Restante
59-78 Rue des Archives
75003 Paris
France

Roma, 17 d'abril de 1998

Jo treballo i penso en tu

M.

SUMARI

Es pot ben dir (1999).....	11
Postal apartat de correus (1998).....	14
Sí o no (1999).....	15
Per desgràcia (1981)	24
L'ull del cicló (1970-1979).....	27
Aquesta cosa (1999).....	35
Un nen feliç (1960-1970)	37
Un inventari (2008)	42
Avions (2000)	48
Certa frase màgica (1983).....	54
L'última nit d'innocència (1979).....	58
Urània (2008)	63
Gospodinèèèè! (1974).....	72
Segona carta sobre el colibrí (2005).....	79
Un fil, un mag, tres esquerdes (1992-1995)	80
Vàlides (2008).....	92
Fatalities (1979).....	98
Un desig errat (2010).....	104
Com va anar (2010).....	106

No hi eres (2005).....	114
Sinó que (1988-1999).....	117
Atura't abans (2001).....	131
De creixement i de forma (1973-1974).....	134
Primera carta sobre el colibrí (2005).....	142
未来人 (2010).....	145
Tota una vida (1998).....	162
Als Mulinelli (1974).....	166
Weltschmerz & Co. (2009).....	171
Gloomy Sunday (1981).....	177
Goita, ja baixa (2012).....	192
Shakul & Co. (2012).....	195
Avaluat (2009).....	202
Viacrucis (2003-2005).....	207
Per donar i rebre (2012).....	225
Màscara (2012).....	227
Brabantí (2015).....	240
En boca de tothom (2013).....	245
Les mirades són cos (2013).....	255
Els llops no maten els cérvols sense sort (2016).....	262
Tercera carta sobre el colibrí (2018).....	272
Les coses tal com són (2016).....	275
Última (2018).....	285
L'home nou (2016-2029).....	288
A la teva disposició (2030).....	307
Les invasions bàrbares (2030).....	309
Aquest cel antic (1997).....	327
 El colibrí (Roma i molts altres llocs, 2015-2019).....	 329

Aquest llibre s'ha acabat d'imprimir als tallers de Romanyà Valls el mes de novembre del 2020.

El colibrí ha estat possible gràcies a la feina de l'escriptor Sandro Veronesi, els correctors Miquel Saumell Santaeugènia, Òscar Lozano i Núria Saurina Eudaldo, el dissenyador i maquetista Tono Cristòfol, la cap de premsa Núria Alemany, els editors Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola, els estudiants en pràctiques Marta Araquistain i Abel Espinosa i els treballadors de la distribuïdora UDL i els de la impremta Romanyà Valls.

A Edicions del Periscopi apostem per la bona literatura en català i creiem que aquesta mereix arribar al major nombre possible de persones. És per això que, si el llibre us ha agradat i considereu, com nosaltres, que el talent, l'originalitat, l'esforç, la il·lusió i la professionalitat mereixen ser recompensats, us animem a tenir present *El colibrí* quan feu alguna recomanació literària.

EDICIONS DEL PERISCOPI

www.periscopi.cat